

GERÇEK DOSTLARIMIZ: KİTAPLAR

Emilie POLSSON

**KİTAPLAR BİLGELİK HAZİNESİNİN ANAHTARLARIDIR;
KİTAPLAR ZEVK ÜLKELERİNİN KAPILARIDIR;
KİTAPLAR YÜCELİĞE GÖTÜREN YOLLARDIR;
KİTAPLAR DOSTUMUZDUR TANIYALIM, GELİN OKUYALIM.**

Kitapların en az üç çeşit hizmeti vardır: bilgi vermek, ilham vermek, ters güdülerimizi düzeltip yükseltmek.

Kitaplar dapdaracık "şimdiki zamanımızı" geriye, sınırsız bir geçmişe uzatırlar. Bize bizden önceki insanların hatasını gösterir, insanlığın başarısında yararlı olacak düzen ve önlemleri bizimle paylaşırlar. Yapılacak hiç bir şey düşünülmez ki kitaplar onun daha iyi yapılmasında bize yardımcı olmasın. Kitaplar bize, yalnız olarak nasıl yaşayacağımızı ve bu yaşamdan nasıl hoşlanabileceğimizi ya da evlenme halinde nasıl mutlu olacağımızı söylerler. Bize şişmanlıkta zayıflamanın, zayıflıkta ise şişmanlamanın yollarını gösterirler: Nasıl hesap tutacağımızı, makineleri nasıl onaracağımızı, evlerimizi nasıl inşa edeceğimizi, ölümlerimizi nasıl gömeceğimizi, toprağımızı nasıl süreceğimizi ve almımızdaki kırışıkları nasıl gidereceğimizi öğretirler. Sözü kısası kitaplar bize her konuda, her şey hakkında bilgi verir, yalnızlarımızı yasalara uydurmadan tutunuz da Tanrı aşkına kadar her şey hakkında. Evet kitaplar bize her konuda, her şeye değgin bilgi veriyorlar; bu zorunlu, fakat yeterli değil. Yaşam, bilgi kadar etkinlik de ister.

Kitaplar bize ilham verirler. Kullanılmayan bilgi kesilmiş ağaçlar gibi, önümüzde durur, kalabalık eder. Elimizdeki kaynakları canlandırıp harekete geçirmek için istek ister.

Bellegin (hafıza) bu günümüzü geçmişe uzatmasına karşılık, imgeleme (Hayal kurma) de, onu sınırsız bir gelecekle birleştirir.

Okumak kafa için bir zevk, bir bakıma spordur. Okuyucunun, istek, bilgi ve canlılığı bunda rol oynar. Okuma zevki, okumanın okuyana birşeyler söylediğinden değil, okuyucunun zihninin yayılıp, genişlemesinden ileri gelir.

Böylece hayalimiz, yazarınki ile birlikte ilerler, hatta, onunkinin önüne geçer.

Okumak, fıstık yemeye benzer, bir kere başladınız mı, bırakamazsınız, okudukça okusunuz. Her kitap, tek bir aile yuvası gibi kendi başına bir varlıktır, fakat kitaplar, bir bütün olarak bir şehirdeki evlerden farksızdırlar. Birbirlerinden ayrı oldukları halde birarada birbirlerine birşeyler eklerler; birbirleriyle ve başka şehirlerle bağlantıları vardır. Birbirinin aynı olan ya da birbiriyle ilişkili olan düşünceler çeşitli yerlerde ortaya çıkarlar; yaşamda birbirini yineleyen insan sorunları, yazında (Edebiyat) da birbirini yinelerler, fakat bu kez çözümler, bunları çeşitli tarihlerde yazan yazarlara göre değişik olur. Kitaplar birbirlerini etkilerler, geçmiş, şimdiki zamanı ve geleceği birbirine bağlarlar; onların da soyu sopu vardır. Bir kitabı okumaya başlar başlamaz, düşünce ailelerinden biriyle kendi aramızda bağlantı kurarız ve zamanla yalnız kitaptaki dünyayı ve insanları tanımakla kalmaz kendimizle ilgili birşeyler de buluruz.

Kitaplar, bizim tuttumumuza göre birşeyler ister ya da istemezler. İçimize, daha ilk sayfasında bizi güldürerek, ferahlık veren bir kitap bulabiliriz; ya da bize güç görünen ve içinde kafa yormayı gerektiren birçok yeni görüşler bulunan bir kitaptan zevk alabiliriz. Kitaplar günlük alışkanlıklarımıza pek dokunmazlar. Bizimle beraber geziye çıkar, ya da kötü havalarda evde kalarak bize arkadaşlık ederler. Okumakta olduğumuz bir kitabı, hiç bir kayıba uğramadan, istediğimiz anda kapatabiliriz çünkü, okuma hızımızı ayarlamak kendi elimizdedir.

Kitabı, kuşkusuz kendi kendimize, içimizden okuruz, fakat yüksek sesle küçük bir gruba okumak da, okumakla sohbeti bir birleştirme şeklidir.

Okumak, ancak, okumadan zevk beklenirse zevkli olabilir. Dinlenme gezisi sırasında, aklını işine dolayan kimse vaktini hoş geçiremiyor. Aynı şekilde, elinize bilgi edinmek üzere bir kitap alırsanız, bıkıncaya kadar okumaya devam ederseniz, ya da bir kimsenin size "muhakkak okumalısınız" diye tavsiye ettiği kitaplar üzerine kapanırsanız, belki de sıkılır, okuduğunuzdan zevk alamazsınız. Fakat hoşlanmadığınız bir kitabı kenara iterseniz size az çok bir şey söyleyenini, buluncaya kadar elden birkaç kitap geçirirseniz, artık bundan, muhakkak, hoş vakit geçirme olanağını elde edersiniz.

Kitap okumak zevki, gerçekten bir okuyucunun ister bilgi edinmek, ister vakit geçirmek için okusun, donatımında yer almalıdır. Okuma bir serüvendir. Şairlerle birlikte hayal ve zevk ülkelerine gitmek bir serüvendir; romancı ile yaşam görüp tanımak olanağı vardır; büyük keşif adamlarıyla, gemilerde denizler dolaşılır ve dünyanın öbür ucuna gidilir; biyografilerle insan yaşantılarının sırları öğrenilir; tarihçi, geçmişi yeniden bina ederek, gelecekte parıldatır; filozof da bize bilgelik ışığını gösterir.

• Kitaplar büyük bir dahi tarafından insanlığa bırakılan ve henüz doğmamışların mutluluğu için kuşaktan kuşağa devredilen kalıtlardır.

Joseph ADDISON

• Eğer ben bir kitabı daha önce okumamışsam, bu, ister dün ister üç yüz yıl önce basılmış olsun, her bakımdan benim için yenidir.

William HAZLITT

• Bazı kitaplar tadılmak, bazıları yutulmak, bir kısmı da çiğnenip sindirilmek içindir.

Francis BACON

• Kitap benim için, bir şapka ya da elbise gibidir, yeniliği geçinceye kadar beni rahatsız eder.

Charles B. FAIRBANKS

• Ben konferansların, içinden konferansların çıkarıldığı kitapları okumak kadar yararlı olacağını sanmıyorum.

Samuel JOHNSON

• İyi bir kitap, bu gün, yarın ve her zaman dostların en iyisidir.

Martin Farquhar TUPPER

Çeviren: Nizamettin ÖZBEK

ÖĞRETİCİ SÖZLER

Ünlü Dale Carnegie'nin insanlarla iyi geçinmek ve dost kazanmak için tavsiye ettiği altı kural:

1. Başkaları ile samimi olarak ilgileniniz.
2. Gülümseyin.
3. İnsanlara adlarıyla hitap ediniz.
4. İyi bir dinleyici olun ve karşınızdakini kendisinden bahsetmeğe teşvik edin.
5. Karşınızdakini ilgilendiren konulardan söz açın.
6. Karşınızdakine önem verdiğinizi gösterin ve bunda samimi olun.

• Adalet canımızın sigortası, itaat da bunun için ödediğimiz primdir.

Ogden NASH

• Bugüne kadar maiyetinde çalıştığım lise müdürlerinden en iyisi, öğrencilerle ilgili olarak şu tavsiyede bulunurdu: "Onlara yetişkin muamelesi yapınız, fakat onlardan yetişkin gibi davranmalarını beklemeyiniz".

R. Lowell DAVEE